

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Տարեկան . . 12 Ձր.

Վեցամսեայ . . 6 "

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Երկու քիւլիկ ծրարով

Տարեկան . . 14 Ձր.

Վեցամսեայ . . 7 "

ԱՄԵՐԻԿԱ

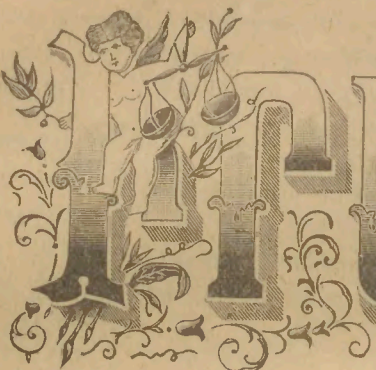
Տարեկան 2,60 Տոյար

Վեցամսեայ 1,50 "

Կ Ա Ն Խ Ի Կ

Ծանոցման տողը

20 սանդիլ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

ՀԱՍՑԵ

Rédaction du journal

„Iravounk“

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на вѣстникъ

„Иравункъ“

ВАРНА (България)

Գրողները եւս

չեն տրուիր

ԹՈՒՐԲԻՈՅ ՎԵՐՋԻՆ ԱՌԻԹԸ

Ամէն տարի գարնան դռները բացուելու մօտ, Պալագանեան թեւակղին Եւրոպայի խաղաղութեան պատեգ սպառնացող երեւոյթ մը կառնէ, կամ թէ թուրքիոյ ամբողջութիւնը պահպանելու մէջ ուղղակի շահ ունեցող պետութիւններ այդպէս կը տարածանան։ Այս վերջինները՝ անտեսելով Սուլթան Համիտի կազմակերպած բռնակալ վարչութեան ու անոր սպառնալի նաժարեանի ցեղերուն քրիստոնեայ ազգաբնակչութեանց վրայ ի գործ դրած անհանգուրժելի կեղծքները, կուգան վերագրել պատասխանատուութիւնը պուլկար ժողովուրդին, որ իր ուսին վրայ ծանրացող բռնակալ ճնշումներէն զսպանակէ մղուածի պէս, բնականօրէն կը պոռթկայ իր տարրական իրաւունքը պաշտպանելու համար, բնագոյնով ամեն միջոց ձեռնառն համարելով։

Նիւթապաշտ Եւրոպան ասպետական ու մարդասիրական զգացումներէ ալիւս բոլորովին զերկուած, փոխանակ ճնշումները պաշտպանելու համար իր հանգիստը յանձնառութիւնները գործադրելու, անոնց կը սպառնայ տեղերէն չի շարժիլ, Պուլկարիոյ և Սերպիոյ մէջ գտնուող իրենց արիւնակից եղբայրներու աջակցութենէն չօգտուիլ, այլ միայն կուրազուի համակերպիլ Սուլթանին արձակած վաճառներու յօշոտումներուն, որպէս զի ընդհանուր խաղաղութիւն չի վրդովուի։

Ահա այս հին երգն է որ կերգէ այս օրերս Վիեննայի և Բեռլինի պուլկի դահլիճներուն միջև վերանորոգուած համաձայնութիւնը։

Աւստրո-հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան կէս պաշտօնական օտկանը, Յիսակոնկայադ կըսէ թէ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ Սօֆիայի ներկայացուցիչներուն պուլկար կառավարութեան ըրած յայտարարութիւնը ուրիշ նպատակ չունի, բայց եթէ խաղաղութեան և սրաքոչ-քոչի պահպանումը Ռուսիայի մէջ, Բայց միանգամայն կաւեցնէ թէ ունէ կառավարող։

Ինչն կամ մասնաւորներ, երբ Արեւելքի իրաց վիճակը խանգարել ձգտին, Վիեննայի կամ Բեռլինի պուլկի դահլիճներուն պաշտպանութիւնը կամ ներդրումները չը վայելէին զատ, անոնց անեմախիտ վճիռներուն կենսարկունքն։

Այս սպառնալիքը յայտնի է թէ ուղղուած է մասնաւորապէս պուլկար կառավարութեան և Սուլթանի գործակալ յեղափոխական ընկերութեան։

Վիեննայի թերթին կիսապաշտօնական այս սպառնալիքին առթիւ, թան իր վերջին մէկ խմբագրականին մէջ կըսէ՝ «աւստրո-ուս գիւնապետական այս լեզուն մէջ զարմանալու նոր բան մը չը կայ, քանի որ այս գրեթէ հինգ տարի առաջ՝ երկու կայսրութեանց միջև Պալագանի խաղաղութիւնը պահպանելու համար գոյացած համաձայնութեան հետեւանքն է։ Բոլորովին սխալ, միակողմանի և բոլորովին նեղ հայեացքով դիտել կըլլայ եթէ Սուլթանիոյ կացութեանը պատասխանատուութիւնը վերագրուի միմիայն յեղափոխական գործակալներու կարծուած էնթրիքներուն ու դաւերուն։

«Ամենտեղէ աւելի Վիեննայի և Բեռլինի պուլկի մէջ լաւ գիտեն թէ ինչ է այս գործադր նահանգին ճշգրիտ վիճակը, ինչ շարժքներ զանի կը ճնշեն, ինչ անհանգուրժելի տառապանքներ ժողովուրդներու հոգիին մէջ յուսահատութիւն կը գրգռեն ու ճակատագրապէս կը պատրաստեն ջղաձգային շարժումները բնածին վրէժխնդրութեան և գերագոյն ճիգը ազատութեան։

«Նոյնպէս է՝ն իմաստուն և է՝ն խոհեմ եղողները, է՝ն նշանաւոր դիւանագէտները, անկանոն ընթացքի և յախուռն վարմունքներու է՝ն աւելի թշնամի եղող պետական անձնաւորութիւններ չէ՞ն զգար բռնութեան զէմ բողոքելու իրաւունքը, երբ իրենք իսկ յայտարարած են ու պահանջած օսմանեան իշխանութենէն պէտք եղած բարենորոգումները։ Յիսակոնկայադի յօդուածը շատ որոշ կերպով կը յիշէ թէ ստիպողական է որ Բ. Դուռը գերագոյն ժամը

չանցնէ, անհոգութեամբ չը կորսնցնէ առիթ մը, որ յերեւոյթ վերջինն է, և շանայ վերջապէս աւանդին ուղղամտութեամբ ու լրջութեամբ կատարել իր բուն պարտականութիւնները դէպի իր հպատակները և յանձնառութիւնները դէպի Եւրոպա, գործադրելով Պուլկի դաշնագրին շնորհ յօդուածը»։

Արտաքին գործոց նախարարութեան կէս-պաշտօնական թերթին Սուլթանի կառավարութեան ուղղած այս վերջին խօսքերը պղատնական ըլլալէ անդին արժէք մը չեն ներկայացներ, երբ ատենք ցոյց կուտան թէ Եւրոպան դեռ չէ համոզուած որ Համիտական կառավարութիւնը ինք իր ձեռքով ոչ բարենորոգում կընէ և ոչ կարող է ընել։ Այս ճշմարտութեան նոյնիսկ թուրքերու էն խելահաս մասը համոզուած է։ Բայց Եւրոպան չհամոզուիլ կը կեղծէ։ Սակայն ծանր դէպքերու շրջանում որ Հայաստանէն, Արաբիայէն սկսած Սուլթանիոյն ու մանաւանդ Ալպանիա անիշխանութեան մատնած է, պիտի հարկադրէ Եւրոպան որ «թուրքիան ինքզինք բարեկարգելու կարող չգալու» կեղծ դիմակը ալիւս երեսէն վերցնէ, ու Սուլթանին «վերջին առիթն ալ կոյսնցնոցիր» ըսելով, երկրորդ բարեկարգելու նախաձեռնութիւնը ինք ստանձնէ։

ԳՈՒՐՊԷԹ

ՀԱՅ ԳԱՂԱԿԱՆՆԵՐԸ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Թրքական կոտորածներուն ու բռնութիւններուն պատճառաւ Ռուսիա ապաստանող 40,000է աւելի թրքահայ գաղթականներու մասին եղած վերջին կարգադրութիւնը հետեւեալն է, զոր կարտատպինք Տփլիսի թերթերէն։

Պաշտօնական կարգադրութիւնն հայ փախստականների վերաբերմամբ

Հայ փախստականների վերաբերմամբ եղած Բարձրագոյն հրամանի հիման վրայ թիֆլիսի նահանգապետի պաշտօնակատարն առաջարկել է թիֆլիսի ոստիկա-

նապետին և գաւառապետներին։

1. Մարտի 12ին կանչել բոլոր հայ փախստականներին ոստիկանական վարչատները։

2. Ցուցակագրել նրանց ու առաջարկել, որ կամ ռուսահպատակութիւն ընդունեն կամ վերադառնան թուրքիա, որի համար տալ նրանց երկու շաբաթ ժամանակ։

3. Մինչեւ Մարտի 26ը կազմել այն բոլոր հայ փախստականները ցուցակները, որոնք կը ցանկան Ռուսիայի հպատակ դառնալ։

4. Ապրիլի 2ին երգուեցնել այն բոլոր փախստականներին, որոնք ցանկութիւն կը լինին յայտնած ռուսահպատակութիւն ընդունելու։ Թիֆլիսում նրանք պիտի երգուեցնուեն վանքի աւագ եկեղեցում։

5. Մինչեւ յուլիսի 1ը բոլոր փախստականներին իրաւունք է տրուած անգամ գրուելու այն հարկատու հասարակութեանց որ կը ցանկանան իրենք բաղադրյալ հասարակութեանց անգամ գրուելը կատարուած է իշխանութեան միջոցով, և գիւղական հասարակութեանց անգամ գրուելիս անհրաժեշտ է նոյն այդ գիւղական հասարակութեանց համաձայնութիւնը։

6. Այն փախստականներին, որոնք ցանկութիւն կը յայտնեն բնակութիւն հաստատել Ռուսիայի ներքին նահանգներում, իրաւունք կը տրուի ձրիաբար ուղեւորուելու իրենց նոր բնակավայրերը։

7. Մարտի 26ից սկսած բոլոր փախստականները կը մտցունեն առանձին ցուցակներ (ընտանեկան) և այդ ցուցակների կտրոնները կը յանձնուեն նրանց ձեռքը։

Հարկատու հասարակութեանց նոր անգամ գրուած հայ փախստականները հետեւեալներն ընդհանուր կանոնների և 1902 թուականից սկսած նրանցից եւս զինուոր կառնուի ընդհանուր հիմամբ։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԲԱՐԻՋ, 31 Մարտ

Բարիզի հայերու կեանքին

Բարիզի հայոց բարեգործական ընկերութեան երեկոյթին մասին խօսելով, մեր անցեալ թղթակցութեան մէկին մէջ ըսինք թէ բուսական յարգելի գումար մը չափ բերած է երեկոյթը, Ընկերութիւնը կրցեր է իր հաշիւները տեսնել երեկոյթին յաջորդող 10—15 օրերու մէջ, եւ այսօր ուրախութեամբ կրմանանք թէ երեկոյթին զուտ շահը, կրոր թուով, երեք հազար ֆրանք է եղեր: Այս ատիւ յիշենք ընկերութեան արդի նախագահ գեներալ Արչակ-Սահին անձնու իրական մէկ գործը: Երեկոյթէն քանի մը շաբաթ առաջ Բարիզի հայ գաղթականութեան մէջ յուր տարածուեցաւ թէ գեներալին հարազատ եղբայրներէն մին մեռած է Պարսկաստանի մէջ, գեներալը սոյն լրոյն ստուգութեան վրայ անկասկած լինելով հանգիստ էր երեկոյթին յաջողութեան համար, իւր բարեկամներուն կը պնդէ թէ մեռնողը բնաւ կապ չունի իր ընտանիքին հետ, բայց երեկոյթին վերջանալէն յետոյ, գեներալը յայտարարեց թէ մեռնողը իւրօք իր եղբայրն է:

Մեզ կրմացնեն թէ յառաջիկայ ապրիլ 11ին տեղի պիտի ունենայ Բարիզի դատարանին առջեւ Իսկէնտէր-Պալիականի դատը: Մենք ժամանակին գրեցինք թէ այդ երկու անձնաւորութիւնները դատուեցան արդէն եւ Պ. Պալիականեան դատաւարաւեցաւ 100 ֆրանք տուգանքի: Ըսինք նոյնպէս թէ Պ. Պալիականեան դիմելու է բարձրագոյն ատենին, իւր դատը կրկին վերաքննել տալու համար: Եւ այս վերաքննութիւնն է որ տեղի պիտի ունենայ ապրիլ ամսոյ 11ին:

Մեզ կրմացնեն նոյնպէս թէ ապրիլ 12ին Բարիզի Կրանտ Օրիանի սրահին մէջ, Բարիզի հայերու գաղթականային ժողով մը տեղի պիտի ունենայ, որուն մէջ պիտի խօսուի կրօն, իսկէնտէր-Պալիականեան եւ Զօպանեան-Պալիականեան դատերուն վրայ: (*)

(*) Փոխանակ անձնական ճղճիմ հաշիւներ վերջուցելու, աւելի լաւ կըլլար այդ պատճառաւ կազմալուծուած Հայկական Միութիւնը վերակազմել ջանալ:

Ա. ԵՐՏԱՆԵԱՆ (6)

ԹԻԱՊԱՐՏԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ՄԻՐՉԱ-ՊԵՆ ԻՐ ՀԱՐԵՄԻՆ ՄԷՁ...

Միրզա-Պէկ բոլորովին յափշտակուած էր Ալի-Պէկի ազնիւ խօսքերէն, հետեւաբար չկրցաւ իր համբերութիւնը զսպել: Ուզեց հասկնալ թէ ի՞նչու եւ կամ էր, ի՞նչ էր նպատակը... վերջապէս ուսկից կուգար եւ ո՞ւր պիտի երթար:

— Ինչպէ՞ս եղաւ որ այս կողմերն եկաք, հարցուց Միրզա-Պէկ մտերմակամ ձայնով մը:

Թուրք ուսանողներու ամսականը

Ժամանակին գրեցինք թէ բարձրագոյն հրամանի մը համաձայն, Ֆրանսայի թուրք ուսանողները պետք է վերադառնան Կ. Պօլիս եւ որպէս զի այս հրամանը իրագործուի, կառավարութիւնը զարեցուցած է թուրք ուսանողներու ամսականը: Արդ հաստատագոյն ազդրիւք մը կը տեղեկանանք թէ թուրք ուսանող մը գիմեր է Բարիզի Օսմանեան դեսպան՝ Միւսթաֆա-Պէյին, ինչպիսիով որ իրեն պետք եղած դեբիտութիւնը ընծայէ Պօլիս վերադառնալու: Դեսպանը պատասխանած է ուսանողին, անոր խորհուրդ տալով չը վերադառնալ Պօլիս, եւ անոր յոյս տալով թէ ուսանողներու ամսականի խնդիրը քիչ օրէն կը կարգադրուի: Թուրք ուսանողները սպասողական գիւրքի մէջ են այժմ, յոյս ունին թէ գեսպանին խօսքը իրականանայ:

Ֆրանսական ըմբոստաններու թուականը

Ֆրանսայի մինիստրները այս ատու հաւաքուեցան Եղիսեան պալատին մէջ Պ. Լուպէյի յախազանութեան տակ: Ժողովը խիստ կարճ տեւեց:

Մինիստրներու նախագահ՝ Վալտէր Ռուսօ հասարակագետութեան նախագահին կից տուաւ հրամանագիր մը որով կը հաստատուի թէ երեսփոխաններու վերընտրութիւնը տեղի պիտի ունենայ Ապրիլի 27ին, իսկ եթէ ընտրութեանց ժամանակ երկու թիկնածուներ հաւասար թիւով քուէ ունենան, այն ժամանակ կրկին ընտրութիւն տեղի ունենալու է հետեւեալ կերպով: Մայիսի 11ը:

Սիւս գետի յորդանը

Վերջին օրերս Բարիզի եւ առհասարակ Սէնի նահանգին մէջ տեղացած առատ անձրեւներու պատճառով Սէնա գետը—որ Բարիզի մէջտեղէն կանչին եւ Ֆրանսայի մայրաքաղաքին վաճառականութեան մեծ զարկ մը կուտայ—չսփազանց յորդած է: Գետին եղբրքը գտնուող տուններէն շատերը ջրով լեցուած են, իսկ Սէնայի երկարութեան վրայ գտնուող Բարիզի արուարձաններու գետեղբրքները ջրի տակ անցած են:

— Բազմաբարձ... միմեջեք Ալի-Պէկ անզուսպ յանուութեամբ մը:

— Բարձր, հազար բարձր, բարեկամ, գլխին վրայ տեղ ունիք: Միայն թէ ուսկից լաւ էիք իմ անունը եւ կամ թէ ձեր ազգատոհմը ծանոթ է ինծի:

— Եւ Հայաստանի աշխրեթներուն պատկանող զուրտ պէկի մը զաւակն եմ: Մանկութենէս ի վեր միակ փափաքս եղած է չըջիլ երկրին ամեն կողմը, գտնել ազնուական պէկեր, ծանոթանալ անոնց հետ, ուսումնասիրել անոնց կեանքը եւ կապել զանոնք մեր գերդաստանին: Այսօր ուրախ եմ որ նպատակիս կը հասնիմ...

Միրզա-Պէկ խորին յուզմունքով մը ու հետաքրքրութեամբ մը մտիկ ըրաւ Ալի-Պէկի պատմութիւնը: Տեսաւ որ բնաւ կասկածելի եւ կամ թէ անբնական դադարաւոր մը չկար այդ խօսուածքներուն մէջ:

— Ամենէն ազնիւ նպատակն ընտրել եւ, բարեկամ ընդմիջեց Միրզա-Պէկ անկեղծ ձայնով մը: Ի հարկ է,

Զարմանալի արգիւյ մը

Երեք չորս օր առաջ Ֆրանսայի ներքին գործերու մինիստրը ամբողջ Ֆրանսայի մէջ արգիւյեց սպաներէն թերթի մը—որ օրգանն է սպանիացի հասարակագետականներուն— չրջուած եւ տարածուած, վասն զի այդ թերթը սպանական միապետութեան վարուելու ձեւերը կը քննադատէր: Ամբողջ Բարիզի մամուլը մեծ ազմուկ հանեց այդ անարդարութեան դէմ:

Մելիք Ս. Դաւիթ-Բեկ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ԾՈՎԱԺԻՆ ՎԼԱԴԻՄԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Վերջին քարոզիչ դարու մէջ Գերմանիոյ ծովային վաճառականութեան տարօրինակ բարգաւաճումը վերին աստիճան ունեցաւ: Մ. Առթուր Ռաֆայովիչի վերջերս հրատարակած մէկ աշխատութիւնը որոշ թուանշաններով ցոյց կուտայ Գերմանիոյ ծովային վաճառականութեան տեսակէտով ունեցած զարմանալի յառաջդիմութիւնը: Գերմանիա 1877ին միայն 536000 տակառաչափ տարողութեամբ չորհունուեր ունէր, իսկ 1900ին Գերմանական չորհունուերու տարողութեան գումարը 2,466,000 տակառաչափ բարձրացած է:

1874ին Գերմանիա վաճառականական չորհունուերու տեսակէտով պետութեանց մէջ չորրորդ կարգին վրայ կը գտնուէր: այսինքն Անգլիայէ, Ս. մերիկայի Միացեալ Նահանգներէ եւ Ֆրանսայէ ետքը կուգար, բայց 1899ին Գերմանիա երկրորդ կարգին յառաջացաւ, իսկ Ֆրանսա չորրորդը եղաւ, եւ այդ թուականէն ի վեր Գերմանիա եռապատկեց իր ծովային վաճառականութիւնը:

1873—1875 թուականներուն Գերմանական նաւահանգիստները միջին հաշուով 46631 նաւեր կը մտնէին 6,228000 տակառ. տարողութեամբ, իսկ 1899ին նաւերուն թիւը 88645ի եւ տարողութիւնը 17,990,000 բարձրացած է:

1895ին գերման վաճառականական նաւերուն ընդհ. արժէքը 290 միլիոն մարգ ցոյց տուած է պաշտօնական տեղեկագիրը, եւ երեք տարի յետոյ, 1898ին, այդ գումարը բարձրացած է 426 միլիոնի, իսկ 1900ին 566 միլիոնէն աւելի: Ըլլալը հաստատեց գերման աղագային ժողովրդի ներկայացուցուած տեղեկագիրը:

ատով պիտի կարենաս ամուր կապ մը հաստատել մեր ցառուցիլը եղած ցեղերու միջեւ, որոնք տարիներէ ի վեր անշատ կերպով կապուին:

— Այդպէս է... կը նայիք սա խղճուկ ֆլանդրու վրայ, որքան սիրով կապուին, զիրար կը ճանչնան ամեն տեղ:

Միրզա-Պէկ որչա՞փ որ մտութեան մէջ կը մտնար յայտնելու իր խոր ատելութիւնը ֆլանդրու նկատմամբ, սակայն ասանկ վայրկեաններուն հոգին կը պոռթկար եւ չէր կրնար ծածկել զայն:

— Ո՛հ, ֆլա՞յ... Աստուած չընէ... Ի՞նչու զարմանանք այդ վատերու վրայ, բացառանչեց Միրզա-Պէկ արհամարհանքով մը:

Ալի-Պէկ ամբողջեցաւ: Ի՞նչ անցաւ իր հոգիէն... Աստուած գիտէ:

Այսպէս խօսակցութիւնը բաւական չարանակուելէ յետոյ, երկուքն ալ ճաշելու դադրին:

Շաբաթ մը օտակցաւ...

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

... Խմբագիր:

Բլոյեյթէ դատաւարտեալ հայ մը կ'Պոլիս կաքսորուէր, զինք չոգենաւ: Կառավարողէն մէկ քանի պահակաւորներ, որոնք չէին գիտար խեղճին այնչափ արցունքներուն որ յորդառատ կը հոսէին նորա յուսահատ աչքերէն:

Հոն գտնուող մէկ քանի անձերու ներկայութիւնը բաւական եղաւ ամբողջ Բոնաթանցայի հայոց սիրտերը վեր ի վայր յուզել: փրկարար ու կարող ձեռք մը կը փնտռուէր այս տարաբաղդ փրկելու:

Մեր այս փափաքին կատարելապէս գոհացում տուաւ տեղւոյս Բարեգործական Ընկերութիւնը, որուն վարչապետ Տիար Արամ Ապտէրեան ամեն ճիշդ թափեց ու վերջապէս յաջողեցաւ արարականը չոգենաւ: Էն դէպ ի բանտ վերադարձնել տալ, անհուն ուրախութիւն պատճառելով Հայոցս:

Արդ, խնդրեմ, յարգոյ խմբագիր, որ ի դիմաց Բոնաթանցաբնակ աղագայնոց իմ խորհին շնորհակալութիւնս եւ յարգանքներս յայտնէք ձեր Պատ. Թերթի սիրականներուն մէջ առ Բարեգործական Ընկերութիւնն եւ իր յարգոյ Ատենապետն:

Փօնաթանցաբնակ հայ մը Նեւաւր

Փօնաթանցա, 21 Մարտ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պուրկաղէ կը գրեն:

«Դժնակցական դիմադրութեամբ կայսրաններ եւ երբեմն քաղաքներ շրջագայող հինաւորաց խաչագող մը միամիտ Հայաստանցիներէն դրամ հաւաքել յաջողուի համար կարգ մը անձնուէրներ համոզելով, սահմանադրուի զրկած է բայց առանց անոնց ճանապարհածախս տալու: Այս խեղճեր իրենց տրուած հրահանգին համեմատ Հայաստանի սահմանակից երկիր մը կերթան, ուր Դժնակցութեան Գոմիթէն «գացէք բաներնիդ սահմանագրուի մարդու պէտք չըկայ» ըսելով կը վառտէ գրեթէ:

Ալի-Պէկ խորին զննութեամբ կուսումնասիրէր տունին ներսերը, կանանցին չուրջը, գուռները, մանաւանդ Միրզա-Պէկի նշարանին ո՛ւր ըլլալը: Թէպէտեւ չարունակ մեկնելու խօսքեր կրնէր, սակայն կը յետաձգէր: Վերջապէս գիշեր մը, երբոր տունին մէջ խոր լուսնի տիւրած էր, Ալի-Պէկ իր ննջանքներէն զուրկ ելելով կամացուկ մը կանանցին դուռը հրեց երկիւղի զգուշութեամբ մը: Դուռը բացուեցաւ:

Նեղ ու մութին միջանցքի մը անցնելով սենեակի մը առաջը կեցաւ ու անոր դուռը բացաւ:

Սենեակին մէջ, սեղանի մը վրայ հողէ ճրագ մը կը վառէր, որուն առջաւորապէս հաղիւ ցոյց կուտար փափուկ ու արիւ երեսն մեղկութիւն թափող անկողին մը...

Ալի-Պէկ պահ մը կանգ առաւ... սատարի նայուածք մը նետեց այդ անկողին վրայ ու յետոյ մօտեցաւ...

Բայց երբոր ուշադրութեամբ տեսեց եւ տեսաւ որ անկողին մէջ

«Խեղճերը յուսահատ ու առանց
գրամի կը ստիպուին հոգառնալ,
փոխառութեան և ոգորմութեան
ձեռք կարկառելով: Ասոնց մէկ
մասը ետ եկած ու Պաթում մնա-
ցած է, մէկ քանին Պուրկազ հա-
սած են, որոնք կանխեն զիրենք
խաբող, ու «սահմանագլուխ
մարդ զրկենք կոր» պատրուակին
տակ գրամ կորզող խաչագողները»

— Հին և վեր. Հնչակեան կու-
սակցութեանց կեդրոններուն միա-
ցած ըլլալը յայտարարող պաշտո-
նական չրթաբերական մը հասած
է իրենց մասնաճիւղերուն:

Գոյացած համաձայնութեան հա-
մեմատ, նոր կեդրոնը վեց անգամ
ներքէ պիտի բազմանայ, երկու
միացեալ կուսակցութիւններէն ե-
րեքական անձեր: Հնչակ և Նոր-
կեանք թերթերը իրեն «օգուտ»
պիտի հրատարակուին: Միացեալ
կեդրոնը ասկէ առաջ նոյն կու-
սակցութեանց մէջ պատահած
զեղծումներուն պատասխանատու
չը պիտի ըլլայ: Մասնաճիւղերը
կը հրաւիրուին իրենց պատուի-
րակները զրկել ի մօտոյ գումար-
ուելիք ընդհանուր ժողովի մը, որ
կեդրոնին նոր անգամներ պիտի
ընտրէ, գործառնութեանց տեղե-
կագիրը պիտի լսէ, նոր գործու-
նէութեան եղանակներ պիտի ճշգ-
ւառէ և այլն և այլն:

— Վառնայի թաղ. խորհրդոյ
քսան եւ վեց ամսեայ տպեալ հաշ-
ուեցուցակը ստատանք զոր ներ-
կայ թուով չենք հրատարակեր
տեղւոյ անձկութեան պատճառաւ:
Միայն կը գովենք հրապարակաւ
հաշիւ տալու իր այս առաջին
քայլը, իրեն արդի թաղականու-
թեան օրինակելի մէկ գործը:

— Աթինայի մէջ կառուցուելիք
հայկական մատուռին շինութեան
նպաստելու համար, վեհ. կաթո-
ղիկոսը կոնդակներ զրկած է ար-
տասահմանի նշանաւոր հարուստ
ազգայնոց:

— Պարսկաստանի ու Հնդկաս-
տանի Հայոց առաջնորդին ուղ-

ղուած կաթողիկոսական կոնդակ
մը կարտօնէ ամուսնութիւնը եօթ-
ներորդ աստիճան ազգականներու
և հինգերորդ աստիճան խնամի-
ներու միջեւ:

— Սուլթանի Հայոց Հոգաբար-
ձութեան ատենապետ Ասպետ
Վարդերես կարապետ քօն Քրան-
գուլ արժանացած է վեհ. կա-
թողիկոսի մէկ օրհնութեան կոն-
դակին, ի փոխարէն իր մօտու-
ցած գնահատելի ծառայութեանց
տեղւոյն ազգայնոց մէջ ազգային
զգացումները վառ պահելու մա-
սին:

— Ամերիկայի հայ թերթերէն
ուշաթուածեալ կիսամյակը թէ
Մ. Նահանգաց ալլ եւ ալլ հեռա-
ւոր կողմերը հաստատող փոք-
րածիւ հայ գաղթականութիւն-
ները, իրենց ամեն հաւաքումն
րուն և ընտանեկան հանգէտներուն
առթիւ, չեն թիրանար միշտ բա-
ժին մը հանելու հայաստանի որ-
բին, աղքատին, բանտարկեալին,
վարժարաններու, երկրաշարժէ ար-
կածեալներու եւ այլն: Որինակ,
Ֆրէզնոյի Որբախնամ մասնաճիւղը
վերջերս 400 տղար զրկած է
պատրիարքարան. կարնոյ տրկա-
ծիւց համար ալ 200 տղար.
տեղւոյն հայ բողոքականներու
հաւաքած ու զրկածները այս հա-
շիւէն դուրս են:

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Թէեւ Տօպրիչը Պուրկարայի պըզ-
տիկ քաղաքներէն մէկն է ուր նկար-
չութեամբ եւ լուսանկարչութեամբ կը
պարագիւր, չը նայելով որ գտնուած
չըջանակա ալ շատ յարմար չէ մեծ
յառաջդիմութեան, բայց միշտ աշխա-
տած եմ արուեստիս գիտական եւ ար-
ուեստական ամենակերպին կատարե-
լագործութեանց քայլ առ քայլ հետե-
ւելու, որուն շնորհիւ այսօր ունիմ
ամենավերջին կատարելութեամբ օժ-
տուած գործերներ, որոնց հետ միա-
սին շնորհիւ նաեւ նկարչութեան
արուեստիս, այսօր կարող եմ արտադ-
րել ակադեմիստական ամենակատարեալ-

գործուած պատկերներ. այս ճիւղը մաս-
նաւոր կերպով մշակած եմ, որուն
մէջ նկարչութիւնը մեծ դեր ունի:

Ըսածս հաստատելու համար ձեռ-
մէկ լուսանկարը զրկեցէք իմ հասցէիս
եւ պիտի ստանաք անոր մեծագործը,
օրինակին ճիշդ նման, միայն 15
ֆրանքի փոխարէն. այն ալ ստանալէ
եւ հաւնելէ վերջ վճարելու պայմա-
նաւ:

Իսկ անոնք որ կտաւ իրաւ իւղա-
ներկ, բնական գոյներով պատկերներ
կուզեն ունենալ, պէտք է ընդհա-
նուր զաղափար մը տան իրենց գոյ-
ներն նկատմամբ (երեսի, աչքերու
եւ մազի ընդհանուր գոյնը) ու պիտի
ստանան բնական մեծութեամբ իրենց
պատկերը 35 ֆրանքի փոխարէն, կըր-
կին վերոյիշեալ պայմաններով:

Թէեւ շատ տեղեր ակադեմիստական
պատկերներ կը պատրաստեն, բայց
ես կը վստահեցնեմ որ եւ ոչ մէկը
այնչափ կատարելագործուած կրնայ
ըլլար որչափ նկարչի մը պատրաստածը:
Վասն զի առանց կանոնաւոր ուղրուշի
ոչ մէկ ակադեմիստական արժէք կրնայ
ունենալ:

Մնամ յարգանք
Ն. ՍԻՍԱԿԵՍՆ
Նկարիչ-Ֆոթօկրաֆ

(Տօպրիչ)

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ը. ՅՈՒՅԱԿ
Ռոմանէն

Տ. Տ. Խաչերէս Յակոբ Պարոն Գաբ-
րիէլ 10. Վարդերէս Պըլզիւհան 5.
Եկեղեցոյ մէջ հանգանակուածը 5.
Բրուշքու 10. Կարապետ Մելքոնեան
Երիզացի 2. Լազար Պապեան 10.
Մարկոս Կարապետեան 2. Գարեգին
Պողոսեան 1. Մկրտիչ Խաչիկեան 5.
Գալուստ Ղազարեան 5. Մեսրոպ Կա-
րապետեան 7. Խուրէն Սիմոնեան 2.
Եղբարք Զատիկեան 3. Յովհաննէս
Վարդան Զաքարեան 3. Մելիքսեղէկ
Տէր Ահարոնեան 10. Կ. Չէրքէզ 3.
Էրմոֆ Յ. Երիզան 2. Միսակ Կ. Տէր
Ղազարեան 3. Կիրակոս Կ. Տէր Ղա-
զարեան 3. Բիւզանդ Բ. Խանճեան 3.
Սթէֆանէսքու 2.

Ռոմանէն հաւաքուած 95

Թ. ՅՈՒՅԱԿ
Եստէն

Եստէն քաղաքի Պատ. Հոգաբարձու-

Թեան կողմէ նուիրուած 100 ֆրանք:
Տ. Տ. Յակոբ Յարութիւնեան 5. Սեդ-
րաք Միսաքեան 3. Սահակ Հնտոսեան 2.
Բերդէ Մկրտիչեան 5. Նիկողոս Գրի-
գորեան 2. Խաչատուր Խաչիկեան 5.
Եստէն հաւաքուած 122 ֆր.

Թ. ՅՈՒՅԱԿ
Պըրլաքէն

Տ. Տ. Մանուկ Ասատուրեան 5 ֆր.
Ռուբէն Նազարէթեան 5. Ստեփան 8.
Ֆէրիատ 20. Կարապետ Վասիլիկեան 5.
Յակոբ Վասիլիկեան 10. Սահակ Բա-
պուճեան 5. Միքայէլ Կարապետեան 2.
Պըրլաթէն հաւաքուած 52 ֆր.

Թ. ՅՈՒՅԱԿ
Բաւլաքէն

Տ. Տ. Անտոն Մայորովիչ 2. Գրիգոր
Սէֆէրովիչ 4. Խաչիկ Պօրսից 2. Կա-
րապետ Ապուրել 2. Յովհաննէս 8.
Միքայէլ 2. Գրիգոր 8. Միքայէլ 1.
Յովհաննէս Ապուրել 1. Վարդերէս
Լազարովիչ 1. Եղիշ Ռադրեան 5.
Սարգիս Յարութիւնեան 2.
Բանլօէն հաւաքուած 22. ֆր.

Թ. ՅՈՒՅԱԿ
Ճոշրձովաքէն

Տ. Տ. Յարութիւնք Մարգար Աթուռ-
եան 10. Մուրատ Սէֆէրեան 1. Ստե-
փան Զատիկեան 1. Յակոբեան եղ-
բարք 2. Մանուկ եւ Պետրոս եղբարք
10. Բարսեղ չալուշ եւ Մարտիրոս
Էսայեան 3:

Ճուրճովաքէն հաւաքուած 27 ֆր.
(Շարունակելի)

ԹԱՏՐՈՆ ՍԱՆԴՐՍԱԼ

Յառաջիկայ կերակի գիշեր ժամը
9ին թատերասէր երիտասարդաց
կողմէ, ի նպաստ Պ. Օսնիկ Սէմէր-
ճեանի (փաշայի) պիտի ներկա-
յացուի ՍԱՍՆՈՅ ԱՊՏՏԱՄԻՈՒ-
ԹԻԻՆԸ անուն ողբերգութիւնը
5 արար, խիստ ծրագրաւոր զա-
ւեշտ մը տաճկերէն լեզուաւ:

Գիշերը դուրսմատչելի:

Հայ երիտասարդութիւն

միայն մանկամարդ աղջիկ մը կը քը-
նանար, զողջազ ու ետ գառնալ ու-
զեց:

Ո՛չ, չկրցաւ ետ գառնալ... այլ
հողէ ճրագը ձեռքին մէջ բռնեց, անոր
առկայծ պատրոյգը լուսեց ու աւելի
մօտեցաւ անկողնին գողգողալով:

Ճրագին լոյսը մանաւանդ ոտքին
չշուկը մանկամարդ աղջիկը սթափե-
ցուցին իր քունէն: «Աչքերը բացաւ
թէ չէ, անմիջապէս վեր ցատկեց...»

— Ներողութիւն... մըմնջեց Ալի-
Պէկ խզողած ձայնով մը:

Մանկամարդ աղջիկը բոլոր մարմ-
նով կը դողար եւ չէր կրնար գիտնալ
թէ ի՞նչու գիշեր ատեն կանանոցը
մոտ չէր այդ մարդը, ի՞նչ կուզէր...

Ի՞նչ էր նպատակը:

Միեւնոյն ատեն Ալի-Պէկն ալ կը
մօտնար թէ իր գտնուած տեղը կե-
նաց եւ մահու տեղ մըն էր:

— Միքա Պէկ հոս չէ հարցուց ե-
րիտասարդը յուզուած չեղածով մը:

— Չէ... այս գիշեր չեկաւ, մըմն-
ջեց մանկահաս աղջիկը խշխշացնող
ձայնով մը:

— Զպիտի՞ գայ:
— Զեմ գիտեր...
— Դուն անոր աղջիկն ե՞ս:
— Անոր աղջիկը չեմ... հարեմին մէջ
կը մնամ:
— Շատո՞նց է:
— Զորս տարին անցաւ:
— Այստեղացի ե՞ս:
— Չէ...
— Հապա՛:
— Ի՞նչ ըսեմ... ես հեռու տեղէ ե-
կած եմ:
— Թիմուրցի չե՞ս:
— Ո՛չ... Հայտնաւորեմ եմ...
— Իրա՞նք... ըսել է թէ իմ հայրե-
նիքէս ես... ո՞վ է քու հայրդ:
Մանկամարդ աղջիկը մահու չափ
տոգոնեցաւ... իր մելամաղձոտ աշտե-
րէն սկսան վար հոսիլ արցունքներն,
որոնք դառնացուցին Ալի-Պէկին հո-
գին:
— Ի՞նչու չես ուզեր յայտնել վրայ
բերաւ Ալի-Պէկ գորովանքով մը:
— Ո՛հ, Աստուծա սիրո՞յն ըլլա՛,
Աղա-Պէկ, կանանց արեւուդ սիրո՞յն

ըլլա՛, մի՛ ստիպեր զիս, մըմնջեց
մանկամարդ աղջիկը: Գնա՛... չուտով
հեռացիր ասկից, եթէ ո՛չ գլուխս
կերթայ:

— Մի՛ վախար, ըսաւ Ալի-Պէկ
անոր ձեռքէն բռնելով: Այս տունին
մէջ հիւր մըն եմ ես... եթէ տեսնե-
լու ըլլան դարձեալ բան մը չեն
զրուցեր ո՛չ ինձի, ո՛չ քեզի:

— Գիտեմ... բայց...

— Խի՛ստ լաւ ի՞նչ փեսա կայ քեզի,
եթէ հորդ ո՛վ ըլլալը յայտնես...

— Ի՞նչ... Միքա-Պէկ պատուիրած է
չըսես մէկու մը:

— Այո՛... եթէ անոր հրամանին
հակառակ վարուիմ, լաւ համոզուած
եմ որ պիտի սպաննէ, մեղացունէ
զիս:

— Պատճա՞ռ...

— Ասիկա գաղտնիք մըն է:
Ալի-Պէկ սարսուռաց...

— Եթէ երբեւն ընեմ որ քու գաղա-
նիքը չպիտի յայտնեմ ո՛չ մէկի մը,
նկատել տուաւ Ալի Պէկ, կը հաւա-
տա՞ս ինձի:

— Կը հաւատա՞մ...

— Դիտեցած եղիւր որ «նիքեան ու-
բացած պիտի ըլլամ, եթէ գաղտնիքդ
ուրիշի մը յայտնեմ»:

— Ո՛հ, Աղա-Պէկ, ես քու տի աղ-
ջիկ չեմ:

— Ինչպէ՞ս... դուն քու տի մը աղ-
ջիկ չե՞ս...

— Այո՛:

— Հապա՛:

— Ես փայլի մը աղջիկն եմ...

— Յիշի՛ր մը աղջիկը... ո՛հ, վատ
մարդիկ... բացառանչեց Ալի-Պէկ
կատաղի շարժումով մը: Դուն փայլի
մը աղջիկն ըլլա՞ս... ու չորս տարի
շարունակ այս հարեմին մէջ մնա՞ս...

Որչա՞փ խաբուած եմ ուրեմն կարծեմով
թէ ազնուական Պէկի մը տունը կը
գտնուիմ...

Մանկամարդ աղջիկը կը լսէր այս
անարգ խօսքերն, որոնք իր հոգին
կը դառնացնէին:

(Շարունակելի)

ՀԱՎԱՏՈՒՄԱԹԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԵ

Էրմենիստան տոսթարը

Բարիստէն Ապրիլ 6 թարիխի պիր թէլէկրաֆա պինաէն, էրմէնիքէլէրան ինկիլիզլէրին գիյա. ֆէլթինտէ վէրիլէն գարար իւզրէ, ուսում միլլէթլէրտէ էրմէնիստան տոսթար պուլլընան զաթլարտան թէշքիլ օլընաճաղը մուգարրէր օլան գօնֆէրանս Բալիստէ Պրոքսէլտէ թէճէմմիւ իտէճէք տիր:

Թիւրքիս

Իրէքտէն իւսկիւպէ վէրիլէն պիր թէլէկրաֆա պինաէն, Ար նափուտար հիւքիւմէթ գօնաղընր մուհասէրէ իտէրէք, թէլէկրաֆ հանէի տախի զապթ իտուպ, պիւթիւն մէմուրարը հապս իթմիշլէր: Վէ պիւսիւրէն Երտըզա թէլէկրաֆ չէքէրէք, մահպուս պուլլընան պիր չօգ Արնափուտարըն թախիլիսիւնի թալէպ իթմիշլէր տիր:

— Կէշէն սէնէ Գօլասշինտէ գըրկըն իտէն էսէ Պօլթէթինազ նամ աընափուտ սըրպ հիւքիւմէթին իտտաաաղ վէրու էլիսիւնի թալէպիւզրէ: Սթանպուլտ հապս օլընմը տը. ֆազաթ Պէլկրատ տան պիւտիւրիւտիկինէ պինաէն, մէրգուս ճանի նասըլտ սէրպէստիլէթ պուլլուպ, պաշընա 900 արնափուտ թէճէմմիւ իտէրէք եէնիտէն Միթրօվիցա ճիվարընտա մէյտանա չըգմըշ վէ Մարտ 20տէ կիճէլէրին Ենէի-Բազարա (էսկի Սերպիտա) հիւքիւմ իտէրէք խրիստիանլարը գըրմազ թէհտիտինտէ պուլլընմը տըր:

— Սթանպուլտան Ապրիլ 6 թարիլի թէլէկրաֆ 4-5 կիւնտէն պէրու Միթրօվիցա վէ Ենէի-Բազարա պէյնիտէ մուխապէրաթ քէսիլմիշ օլտըղընը, վէ օ ճիվարտա իւթիլալ հիւքիւմ իթտիկինի վէ չարսըլտը գաբալը պուլլընտըղընը վէ ասըլարըն իփէքտէ հիւքիւմէթ գօնաղընը վէ թէլէկրաֆ հանէի զապթ իթտիլէրինի պիւտիւրմիշ տիր: Ժէնէրալ Շէմսի բաշա սիւվարի ասքէրլէրէ Բրիսթինտան օ թարաֆա հարէքթ իթմիշ տիր:

Պապը Ալի իսթիլալա ուսում քսեան ընկի վէրմէք իսթէմէյուպ, անըն պու կիւն եարըն թէսքին օլընաճաղընա տայիր էճնէպի էլիլէրինի թէմին իթմէքտէ իմիշ:

— Վէլէրնի Նօվոսի սըրպ կազէթասընը Ենէի-Բազարտան ալտըղը պիր հափատիս իւզէրինէ, չու գարընըղըղլար սէպէպի իւ Աւստրիա Ենէի-Բազար սանճաղընը զապթ իթմէք հաղըրըղընտա պուլլընըր ըմըշ. օլու եօլէ, Սերպիա վէ Գարատաղ պէյնիտէ պուլլընան թիւրքիա արաղիսի Միթրօվիցա զատար Աւստրիանըն զապթը իշթիպալընա կիւրուպ, իքի

ուֆազ հիւքիւմէթլէր իւրուտէ ասլա սինօրտալ օյամայս ճաղար:

— Մաքէթոնիտա Գիյօպօ եազընընտա թիւրք ասքէրլէր պուլլուպ գօմիթէրին թօրլանմըշ օլտըր մահէլի պասուպ, չէտիտ պիր մուհարէպէ իթմիշլէր. 200 պուլլուպ թուլթուլուշ, տիկէրլէրի տաղընա գաշըլար:

— Իզմիրտէն վէ սայիր թաւաֆլարտան քիւլլիլէթի ասքէրլէր Ալպանիալա վէ Սըրպ վէ Պուլկար սինօրլարընա կէօնտէրիլմէքտէ օլտըղը միւթէատիտ թէլէկրաֆլար պիւտիւրիլօր: Օլ ճիվարլարտա 170 թապուր ասքէր թէճէմմիւ օլընաճաղը մուգարրէր տիր:

Ստորագամ մալիլէ նազըրընա պիր թալիմաթ եօլլալուպ, վուգու պուլլուտը միւթէմմիւ օլան պէօլիք պիր պէլալա գարչր տուրմազ իշիւն իշթիլաթէն լազըրմ կէլէն ազճէի հազըր թուլթուտընէմ իթմիշ տիր:

— Էլփուրա տէվլէթլէրինի մուրախապարընտան միւթէլէքիլ Սթանպուլտ քի սըհհիլէ գօմիսիւնըն ըլիլիսի կէշէն սալը կիւնիւ մէճիլտէն «պուստոն սօրուս գօմիսիւնըն գարարլարը հիւքիւմէթին թալթիլիլտէն սօրուս իճրա օլընաճաղ տէմէսի իւզէրինէ, պիւթիւն էճնէպի ազալար բրօթէթ իտուպ, «պու գօմիսիւն թիւրք իտարէսի տէկիլ տիր, վէ պիւպէ թիւրք մէմուրը օլամալըղ» տէմիշլէր տիր:

Պիր կիւն սօրուս պէօլիք տէվլէթլէրին մուրախապարըն քէնտի բուս ըլթիլէրինի իտանէսինէ թօրլանուպ, պու պապաա միւթ թէֆիգէն սէֆարէթ հանէլէրէ պիրէր նօթա եօլլամըլար տըր:

ՏԱԼԻԼԻԹԵ

Պուլկար վիւքէլա ըլիլիսի Մ. Տանէվ Բեթիւրապուրիտա Ձարըն հուզուրընա գապուլ օլընմասընտա, Մալէթոնիա մէսէլէսինի միւտա. ֆաա իթմիշ վէ Պէրլին ահտնա մէսինի ահքեաթ մուճիպ, իսլա-հաթըն իճրաալ իշիւն Ձարըն միւտալէլէ էլլէմէսինի ըլճա իթմիշ տիր:

— Ապրիլ 5 թարիլի Սօֆիա տան պիւտիւրիլտիկինէ նազարէն, Մ. Տանէվ սէքիլ կիւնտէն էվլէլ Բեթիւրապուրիտան չըգմայաճազ, Գէզա չիմտիլէ գատար սէօլլէն տիկինէ մուխալիթ օլարազ, Բա-րիսէ կիթմէլէքէք իմիշ:

— Սօֆիանըն Պուլկարիա նիմ ըլէմի կազէթա եաղըրօրքի, հիւքիւմէթ Մալէթոնիալարըն ուլկուսըղ հարէքթլէրինի մէնն իթմէլէ հէր ճիհէթէ հազըր իսէտէ, թիւրքիտան գաշուպ, Պուլկարիալա իլթիճա իտէլէրին սինօրտան կէշմէլէրինի ասլա մէնն իտէմէլ:

ՊՕԷԻԼԷՐ

Թրանսպուտա մուհարէպէ տէվլա իթմէքտէ տիր, Լօրտ Գիշ:

նէր Բէթիւրիտան պիւտիւրմիշ տիր քի, Պօշլանսքօր ճիվարընտա պիր պէօլիք ինկիլիզ ասքէրի Պօէրլէր իւլէ չէտիտ պիր միւսա-տօմէտէն սօրուս կէրի չէկիլմէլէ մէճպուր օլմուշ վէ պիւսիւրէ պէօլիք «լուլլ» պիրլէշէրէք Պօէրլէրի կէրի սիւրմիւշլէր. ֆազաթ 4 զապթիլ եարէլէնմիշ:

— Քիշէր սօն թէլէկրաֆ իւլտէյօր «օրտուսընն պիր գօլու Տիրգուր ճիվարընտա 1500 պօէրլէր իւլէ չէտիտ մուհարէպէ իթտի վէ պիր չօգ թէլէֆիլաթ վէրմիշ օլտըղը հալտէ Պօէրլէրի կէրի սիւրմէլէ մուլաֆազ օլտու, պուլլարըն տախի թէլէֆիլաթ չօգճա տըր»:

ՍԵՐՊԻԱ

Սուլհ էննապընտա սիւհս ալթընտա թուլթուլան օրտուրն մըրդուրընը արթըրմազ իշիւն, հարպիլէ պիւտէսի իւզէրինէ պիր միլիոն ֆրանք մէսարիֆ զամ օլընմասընը Սգուրշինա թալթըր գարարա ալտըր:

— Սըրպ չէթլէրին տախի Գօլօշին վէ Ենէի-Բազար ճիվարըն տա մէյտանա չըգտըլարընը վէ Արնափուտար իւլ վուրուշտըղալընը վիլէննա ճէրիտէլէրի եազմազտա տըրլար:

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

Ինկիլթէրա հէր տայիմ տէնիլ գուլթէթինի տրիկի պէօլիք տէվլէթլէրին իքիսինէ, եախտ իշիւնէ գարըն գօյաճազ գատար միւթա-զամ պուլլընմասընա տըգգաթ իթտիկի մալիմ տիր: Պու կիւնլէրտէ թէքրար ինկիլիզ հարպիլէ մէճիսի ինկիլթէրաճա լազըմ կէօրիլէն եէնի հարպ վարօրլարը իշիւն պիր բլան հազըրլամըշ տըր: Մէքէրլ մէճիսին բարօրթընա կէօրէ, Ֆրանսա վէ Բուսիա տէնիլգէ ինչաաթ բրօկրամլարընը իճրաալ խիթամ պուլաճազ օլուր-սա, հէր իքի տէվլէթին պիրինճի տէրէճէտէ 71 զըրհլըսը պուլլընաճազ տըր: հալպուքի ինկիլթէրանըն պու կիւն անճազ 69 պիրինճի զըրհլըսը վարտըր, վէ պուլլարտան 10ը տօնազ վէ թամիր իսթէր. չու հալտէ ինկիլթէրա 21 առէտ եէնի զըրհլըսը միւհթաճ տըր:

Քէզա պու մինասիպէթլէ մէքէրլ պահիլէ մէճիսինի իգթիլգու կէօրիլիլէ իւզրէ, 76 գրուաղէօրլաղըմ. վէ Ֆրանսա իւլ Բուսիանըն 300է պալիլ օլան թօրբիլօրլարընա գարըն ինկիլթէրանըն եալընըղ 120 գօնթըր-թօրբիլօր օլտըղընտան, իքի թօրբիլօրա գարըն 1 գօնթըր-թօրբիլօր պուլլարընմազ լապիթ իգթիլգա օլուպ, 30 տահա իւլալէ իտիլմէսի լազըմ կէլիլօր:

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻԹԵ

Ֆրանսանըն սապըգ խարիճիլէ նազըրը մահուտ Հանօթօ պիր իճիլմաա ըլիլտէթ իթմէքտէ

իքէն, պիր գատըն անը թահգիր վէ ըլգիլ իթմիշ, գիրա Հանօթօ մէգպուրէ կէնճ գատընը ալտաթ. տըգտան սօնա իւզիւսթիւ պըրազմըշ:

— Սուլհ օ մօմի գօնկրէսի Մօնազօտա թէճէմմիւ իթմիշ օլուպ, Ապրիլ 2տէ մէճիս քիւշատ օլմըշ տըր:

— Ս. Ամէրիգա ըլիլիսի Մ. Բուլլէլթ մէճիսի ուսումիլէ պիր պէյաննամէ թէպիլգ իտէրէք, Գէուպատա եէրլի պիր հէլէթը իտարէ թէշքիլ իթմէք իւզրէ պիր գօմիսիոն ինկիլապընը թէքիլթ իթմիշ տիր: Մէքէրլ պէյաննամէտէ, առանըն Ամէրիգա հիւքիւմէթի հիւսիլէսի ալթընտա պուլլընմասընը լիւզուր տախի զիքր իտիլմիշ տիր:

ՇԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ ԿԱՄ ՄՐՄՈՒՋ ՀԱՅ-ԿԱԿԱՆ: Այս երգարանը Բ. անգամ տպագրուելով աւելի ճոխացած ու բարեփոխուած է, եւ հակառակ գնոյն աժանութեանը կը պարունակէ ազգային հին ու նոր գրիթէ բոլոր երգերը:

ՆԵՏԱ ԿԱՄ ՄԱՄԻՍ ՊԱՏՄԱՄԸ: Պուլկարիոյ աղատութեան առաջ Պուլկար ժողովուրդին Թուրքիէ կը բաժնապահանքները ու անոնց նիստ ու կացը կը պատկերացնէ:

Գին 50 ՍԱՆԹ.

ՀԱՅՐԵՆԻԿԻ ԶՈՂՆԵՐ: Պատկեր մ ճանկահայտատան իրական կեանքէն, գրեց Լ. Նահապետիան:

Զեղչեալ Գին 1 ՅՐ.

Այս գիրքերը ստանալու համար պէտք է գրմիլ Իրաւունքի խմբագրութեան, բօսթի ծախքը 10պանսանթիմ միատեղ ղրկելով. իսկ գիրքերու արժէքին համար, եթէ ուրիշ գիրքութիւններ պակսին, կընդունուի նամակադրօյմ 10 0/0 զեղչով:

ՊՕՇԻՊԻ ՎԱՋԱՐԱՍՏՈՒՆ
ՀԱՅՐԱՊԵՏ Պ. ՍԱՐԿԻՍԵԱՆԻ
Փողոց Բրեւարալսա, Կոնյէփիլի դէմը

Այս նորահաստատ վաճառատան մէջ ամեն հասակի տղայոց, կանանց եւ արանց համար կօշիկներ թէ պատրաստ կը գտնուին եւ թէ ուզուած չափի վրայ կը պատրաստուին գաղղիական ընտիր ապրանքներէ: Դիւնբը խիստ չափաւոր են: Հաստատուու համար անգամ մը փորձել հարկ է:

Հայրապետ Պ. Սարգիսեան

4-4

Յ. Կ. ՃԱՆԿԻԼԵԱՆ
Յանձնակատար

Պատիւ ունիմ պատ. ազգայնոց լայնարարելու թէ՛ Վառնայի, Շուվայի եւ Ռուսլուքի մէջ յանձնա-կատարութեան երթեւեկութեան սկսած եմ, անպայման վստահութիւն, ապա-րանքներու գիններ խիստ զիւրաժատ-չելի եւ յանձնարարութիւնները պիտի կատարուին արագ եւ շատ ճշգրտութեամբ:

Հասցէ՝

Յ. Կ. ՃԱՆԿԻԼԵԱՆ

Վառնա

Իսկ Ռուսլուք մեր կեդրոնատեղին է Գալֆանի եղբայր խանութը:

Одговорникъ Н. Драгулевъ

Пет на Хр. Н. Войниковъ—Варна